

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Jus Canonicvm R.P. Pavli Laymanni, Soc: Jesu Theologi, Et
Olim In Alma Et Episcopali Academia Dilingana SS.
Canonum Ordinarii Professoris**

Juris Canonici A. R.P. Paulo Laymanno Societatis Jesu Theologo SS.
Canonum In Alma, Catholica, Et Episcopali Universitate Dilingana
Professore Qvondam Ordinario, Prælectionibus Academicis Illustrati

Laymann, Paul

Dilingæ, 1673

Capitvlvm I. Ad hoc.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62587](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62587)

pendente lite possessionum & fructuum sequestratio fieri possit.

CAPITVLVM I.

Ad hoc.

PARAPHRASIS.

Archiepiscopus Mediolanensis à Sede Apostolica super quibusdam possessionibus contra Abbatem de Regula rescriptum impetrauerat ad Episcopum Veronensem, is in possessorio iudicio partim pro Archiepiscopo iudicauit, postea verò Monasterii Syndicus quæstionem de proprietate proposuit, sed Archiepiscopus noluit respondere, asserens causam possessionis tantum fuisse commissam Episcopo, ideòque eius iurisdictionem exspirasse, cum dicendo sententiam officio suo functus sit, nihilominus Episcopus Archiepiscopum contumacem esse iudicans, actorem misit in possessionem, quæ antea Archiepiscopo adiudicata fuerat, sed Archiepiscopus mox violenter eiecit Monachos: hæc res ad Cælestinum III. delata fuit, qui respondit, cum causa Episcopo Veronensi absolutè & indistinctè delegata fuerit, at verò continentia causæ diuidi non debeat, ideò Episcopum de proprietate quoque cognoscere potuisse, insuper verò mandauit, vt sequestrata possessione alii delegati, videlicet Reginensis & Mutinensis Episcopi, de causa possessionis ac proprietatis plenius cognoscant, atque possessiones illi adiudicent, qui in iudicio de proprietate vicerit, mortuo verò Cælestino, cum iudices illi procedere cessarent, vtriusque partis nuntii super hac ipsa controuersia Romam destinati sunt ad Innocentium III. Is Respondet hîc, causam reuocato sequestro ad eum statum reducendum esse, in quo erat, cum Cælestinus dictis Episcopis eam delegauit; Verumtamen Monasterio expensas moderatas quas facere debuit à tempore missionis in possessionem vsque ad tempus, quo Archie-

piscopus cautionem obtulit coram Episcopo Veronensi, restituendos esse, & ab Archiepiscopo iterum coram delegatis Episcopis cautionem esse præstandam de parendo iuri.

SUMMARIUM.

1. Causa Iudici absolutè commissâ, tam petitorium, quàm possessorium eidem commissum censetur.
2. Iudex delegatus officio suo defunctus censetur, si secundum totam causam pronuntiauit, non autem si secundum partem tantum.
3. Sequestratio loco missionis in bonorum possessionem subrogata sortitur missionis huius naturam & conditiones.
4. Quibus modis Iudex procedere possit, casu quo vitius condemnandus est ad expensas.

NOta I. Si causa iudici absolutè commissâ sit, cenferi debet tam petitorium quàm possessorium iudicium ei commissum, ita vt si actor, qui delegationem impetrauit, intentato iudicio possessorio vincat, ei que possessio adiudicetur, Reus coram eodem delegato iudice petitorium mouere possit, ostendendo se rei dominum esse, quo casu proprietas ipsi adiudicata vincit, atque elidit præcedentem sententiam de possessione. Ita sumitur ex hoc capitulo, & diximus c. Cum Ecclesia. 3. c. Cum dilectus. 6. De causa possessionis.

NOta II. Regula illa, quòd iudex delegatus postquam sententiam dixit, officio defunctus censetur, vt aliud agere non possit, nisi curare, vt executioni mandetur, juxta c. Ex literis. 9. de officio delegati. ea inquam Regula intelligi debet, si iudex secundum totam causam pronuntiauit, non autem si secundum partem, vt hîc Panormitanus notat. n. 11.

NOta III. Quia sequestratio possessionum quandoque propter rerum & personarum circumstantias iudicis arbitrio fieri solet, loco missionis in bonorum possessionem, ideò naturam & conditiones eius sortitur, videlicet vt sequestrum reuocetur, si Reus postea comparens caueat de sistendo

d d

se

se juri, & expensas moderatas præster, quas adversarius facere debuit à tempore contumacis absentie vsque ad oblatam cautionem. Ratio est, quia subrogatum induit conditiones eius, cui subrogatur. *arg. c. Eccles. 3. vt lite pendente.* Vide etiam quæ dicta sunt in *c. 2. de Dolo & Contum.*

Quæritur hic, si iudex sententiam dicendo functus est officio, non potest postea condemnare victum ad expensas litis; sin autem ante sententiam super causa principali, iudicare aggrediatur super expensis, tum periculum est, ne pars quæ se victam esse inde colligere potest, sententiæ prolationem malitiosè impediatur; quid ergo agendum? Respondet *hic Panorm. n. 27.* duobus modis iudicem agere posse. I. Vt in ipsa sententia super causa principali generatim & indeterminatè condemnet victum ad expensas litis, postea verò eas præcedente juramento determinat, vt *Io. Andr. hic explicat. n. 9.* II. Si spectatà qualitate personæ aliisque circumstantiis periculum non sit, vt is contra quem in causa principali pronuntiandum erit, sententiæ prolationem impediatur, prius poterit iudex de expensarum quantitate cognoscere, eaque præcedente juramento taxare, juxta legem *Saracimus. 15. junctâ authent. C. de Iudic.*

CAPITVLVM II.

Dilectus.

PARAPHRASIS.

Abbas & Conuentus de Cisteria contra Rectorem de Bethusia impetrârunt literas Papales ad iudicem delegatum super eandem Ecclesia, & quia Rector contumax erat, iudices miserunt Monachos in possessionem Ecclesiæ & bonorum eius, causâ custodiæ, qui etiam fructus inde perceptos pro libitu distraxerunt; hoc intellecto Honorius III. mandat quibusdam, si ita rem se habere cognouerint, vt & fructus sequestrari faciant, & quæ à Monachis distracta sunt, in pristinum statum restitui.

1. Qui mittitur in possessionem bonorum custodia causa, non lucratur fructus.
2. Quamuis sequestratio fructuum & possessionum ordinariè à iudice facienda sit, lite pendente, habet tamen hæc regula suas exceptiones.
3. Nonnunquam penes sequestrum est possessio rei sequestrata; non nunquam tantum custodia.
4. Est autem duplex sequestrum, voluntarium aliud, quod fit ex consensu partium; necessarium aliud, quod fit à iudice.

NOTA. Missus in possessionem bonorum causâ custodiæ, non lucratur fructus, sed debet eos restituere deductis impendiis laboris quoque, & industriæ æstimatione. Ita *gl. hic verb. distrahunt. gl. in c. ult. §. In aliis, verb. affectus.* Vt lite non contest. De sequestratione possessionum ac fructuum tradi debet Regula negatiua, ordinariè loquendo, non esse à iudice sequestrationem imperandam, pendente lite. *l. vn. C. de prohib. sequestr.* nam Reus possessor præsumptionem pro se habet, vt possessione etiam per modum custodiæ privandus non sit, sed manu tenendus, donec sententia contra eum lata sit, prout explicat *Tuscius verb. sequestrum. conclus. 202.* Limitationes autem præcipuæ sunt istæ. I. Si neuter litigantium possideat, tum iudex præsertim in causa beneficii, potest beneficium sequestrare vsque ad litis decisionem, ne alioquin vna pars cum alterius præiudicio possessionem accipiat, aut se in beneficium intrudat, etenim hoc casu cessat ratio, ne quis possessione sua priuetur. Desumitur *ex l. Si qua. s. ff. Familia herciscunda.* vbi dicitur, quod propter discordiam consortium qui eodem jure gaudere videntur perueniri possit ad sequestrum. II. Si, dum vtraque pars possessionem sibi vendicat, periculum est, ne ad arma veniatur, iudex sequestrum indicet, vt docent DD. communiter; nominatim *Monachum in reg. locupletari 48.*